

Свједоци смо да окончање грађанског рата у БиХ није повлачило и престанак једног специфичног процеса дехуманизације противника, напротив он је, нарочито од стране медијског Сарајева, интензивирао. Српски народ перманентно је изложен једној бесрамној вишедеценијској медијској кампањи, којој се тешко може наћи пандан у савременој политичкој борби. Ради се о томе да се води стална и софистицирана политика приказивања цјелокупног српског народа као негативне повјесне константе. Премда се ова политика прикрива, најчешће реторичком флоскула-огоградом да се не односи на српски народ у цјелини, већ на његове политике и политичке елите, стварност показује супротно.

Примјери

Међу најеклатантније примјере овога што тврдимо спада скандалозна расистичка емисија „60 минута“, која је приписала Србима ни мање ни више до стогодишњу културу геноцида. Карактеристичан је овај морбидни навод: „Ову земљу харали су многи освајачи, окупатори и нападачи. Но, ниједном од њих, као што је то случај са србијанским агресором из 1992. године, није био циљ да у цијелости уништи њено биће, затре и сравни са земљом. Напротив, неки су, попут Турака или Аустроугара, донијели и дио вреднота својих култура и цивилизација на ове просторе обогаћујући их на тај начин.“ [К о је почео рат?

; Дневни аваз, 06.04.2012.] У суштини, на медијима као што су

Федерална телевизија, Дневни аваз

, али и

е-новине

,
Пешчаник

, итд. не можете наћи нити једну вијест која би у позитивној конотацији говорила о Србима, Србији или Републици Српској („Шумском рајху“!!). Но зато ћете стално имати прилику да слушате о абнормалним социјалним појавама. Рецимо,

Дневни аваз

практично је фељтонизовао рубрику са том тематиком: од тема о повећању стопе криминалитета, малољетничке делинквенције, проституције, па чак до самоубистава (нпр.

Дневни аваз

, 7. 4. 2012). Примјера којима можемо илустровати пројект дехуманизације Срба је небројено. Тако је и селекција текстова преузетих из других медија у

Авазу

редовно фокусирана на негативне и патолошке појаве у Србији, попут рецимо текста

Експлоатација на раду – све присутнији феномен у Србији

[преузет из Дојче веле, 4. 4. 2012]. Практично, извјештавањем о Србима, Републици Српској и Србији, ова група медија је налик на пародију црне хронике.

Специфичан корак у стратегији дехуманизације је морална дискредитација успјешних појединаца датог народа, прије свега његових културних елита, спортиста, књижевника, научника итд. Кампања коју, рецимо, воде *е-новине* против таквог беспријекорног момка какав је Новак Ђоковић, трагичан је примјер који можда понајбоље илуструје о чему се ради. Идеја да се дискредитује један такав човјек, који је успио личним радом и насупрот свим чињеницама које су говориле против, од здравственог стања до друштвене средине из које је кренуо, мотивисана је чињеницом да је Новак Ђоковић најбољи амбасадор једне друге слике о Србима. За разлику од монденске, вјештачке и извјештачене „Друге Србије“, он представља и симболизује истинску Другу Србију. Предлажемо читаоцима да погледају сљедећи текст: „Свесрпско охрабрење уочи Аустралиан опена – Мелбурнски попови уз Ђоковића“, на:

http://www.e-novine.com/sport/sport_plus/56940-Melburnki-popovi-okovia.html

; те да га упореде са ова два: „Грешна Ана Ивановић“, на:

http://www.e-novine.com/sport/sport_plus/58344-Gresna-Ana-Ivanovi.html

; и „Спортски успјеси одмогли народу“, на:

http://www.e-novine.com/sport/sport_plus/61822-Sportski-uspesi-odmogli-narodu.html

; Медијска дискредитација истакнутих особа, попут нпр. Матије Бећковића, али и институција, попут САНУ, па све до спортских клубова, на фону је ове опште стратегије сатанизовања и поприма већ заиста беспримјерне размјере.

Смисао

Премда дјелује као вентил за фрустрације Сарајева проузроковане неуспјехом мегаломанских планова с почетка 90-их, ова кампања није, наравно, неутрална ни према будућем. Прво, јасно је да ово перманентно подгријавање тензија и зле крви практички онемогућава било какав наговјештај споразума, с обзиром да се противник до те мјере дискредитује као морални ентитет да постаје материјализација самог Антихриста. Било који политичар из Сарајева који би данас покушао градити компромисну стратегију са Републиком Српском аутоматски је суочен са оптужбом за пакт с самим Ђаволом. Неуспјех умјерене линије СДА, а успјех екстремиста попут Силајџића или Лагумџије, најбоље то доказује. То значи да је први циљ кампање спрјечавање било каквог реалног споразума.

Други циљ, који логички слиједи из првог, и више забрињава, је да се таквом кампањом

сатанизације врши један специфичан процес „дехуманизације“ политичког противника. Ова расистичка политика у јавном простору као крајњи циљ, дакле, има то да читав један народ представи као биће другог реда. Али дехуманизација није циљ сама себи већ је потенцијално и припремни корак за употребу нелегалних и насилних метода политички борбе. Ако желимо примјенити силу, и мобилисати за такав приступ властито и међународно јавно мњење, потребно је „дехуманизирати“ противника, тј. претворити га у биће другог реда. Један од теоретичара геноцида (Грегори Стентон) указао је на чињеницу да је процес дехуманизације или „обешчовечења“, из претходно наведеног разлога, нужан припремни корак за погром. Примјер са дехуманизацијом Јевреја у нацистичкој Њемачкој само је најекстремнији случај једног модела који се често примјењује у сукобима високог интензитета. Међутим, овај процес ријетко се појављивао након рата, у периоду стабилизације и мира, већ је карактеристика периода прије и у току сукоба. С обзиром на ту чињеницу поставља се логично питање да ли то идеолози и реализатори процеса медијске дехуманизације и сатанизације српског народа дефинишу постојеће стање као предратно?

Оно што у контексту стратегије „дехуманизације“ нормалне људе забрињава није фрустрација великог дијела бошњачког народа резултатима рата, и амбиција да се ти резултати промијене, напротив, то је потпуно легитиман став, већ што одабир такве стратегије каква је дехуманизација противника говори да њени носиоци немају намјеру да се ограниче на политичка и правна средства борбе. Напротив, како смо претходно рекли, први циљ стратегије је блокирати могућност политичког договора. Други је направити од противника легитимну мету за агресорски приступ.